

op de zevende dag

De meningen zijn nogal verdeeld over de oorsprong van de vlieger. Sommigen beweren dat de vlieger is uitgevonden door een Chinees boertje wiens hoed afwaaide, een stelling die volgens mij te veel toevalligheden bevat... de stap van wegvliegende hoed naar vlieger is mij te groot. Microsoft, daarentegen, heeft het lef te beweren dat de Griekse geleerde Archytas de vlieger heeft uitgevonden in 400 voor Christus. Afgezien van de rijke Aziatische vliegergeschiedenis, wordt zonder enige onderbouwing aangenomen dat waardevol papier gebruikt werd voor een dergelijk speels idee.

Gelukkig biedt Clive Hart in zijn geschiedschrijving (*Kites; an historical survey, 1967/1982*) een geloofwaardiger relaas over de oorsprong van de vlieger. Dit boek beschrijft zeer gedetailleerd de geschiedenis van de vlieger voor zover die bekend is (de oudste tekening van een westerse vlieger staat in een boek van Jacob Cats). Tevens onderbouwt hij de stelling dat het vaandel aan de wieg van de vlieger staat. Zowel in Azië als Europa werd gebruik gemaakt van vandenels om leiders te identificeren, en volgens Hart is de ontwikkeling van een vaandel met kruislatten, via het 3-dimensionele drakenvaandel

(draco of pennon), aanneembaar.

Maar volgens mij is de oorsprong van de vlieger nog simpeler. Daarvoor moeten we terug in de tijd, zo'n drieduizend jaar, en ons afvragen wie voldoende nieuwsgierigheid, speelsheid en tijd hadden om de eerste vlieger te ontwikkelen. Het meest logische antwoord is een kind, met diens enorm ontzag voor alles dat vliegt of zweeft. Ik kan me nog goed herinneren hoe ik me vermaakte met het spelen met de zaden van de esdoorn, en hoe ik boomblad gebruikte voor bootjes en vliegtuigjes. Het aanbrengen van een draad om vlucht of vaart van een blad beter te kunnen controleren is de volgende logische stap. Meng kind, (boom)blad en draad intensief en laat ideeën rijzen, het resultaat is een basale, 1-punts getoomde vlieger.

Verdere ontwikkeling van de vlieger heeft zeer waarschijnlijk plaatsgevonden onder een slimme sjamaan of priester die zich realiseerde wat een machtig wapen een gecontroleerd vliegend object is. Wat een aanzien moet de man hebben gekregen toen hij, met wat hulp van zijn leerling, vliegende voorwerpen liet komen en gaan tijdens ceremonies. En hoe logisch dat in diverse samenlevingen de vlieger religieuze erkenning kreeg! 'Power-kiting' kan dan in een heel andere context worden geplaatst, iets als: op de zevende dag ging God vliegeren, en hij zag dat het goed was.

De Vliegerende Hollander. Bart van Assen, Indonesië